

DATLAB

Závěry forenzního auditu SSOK

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

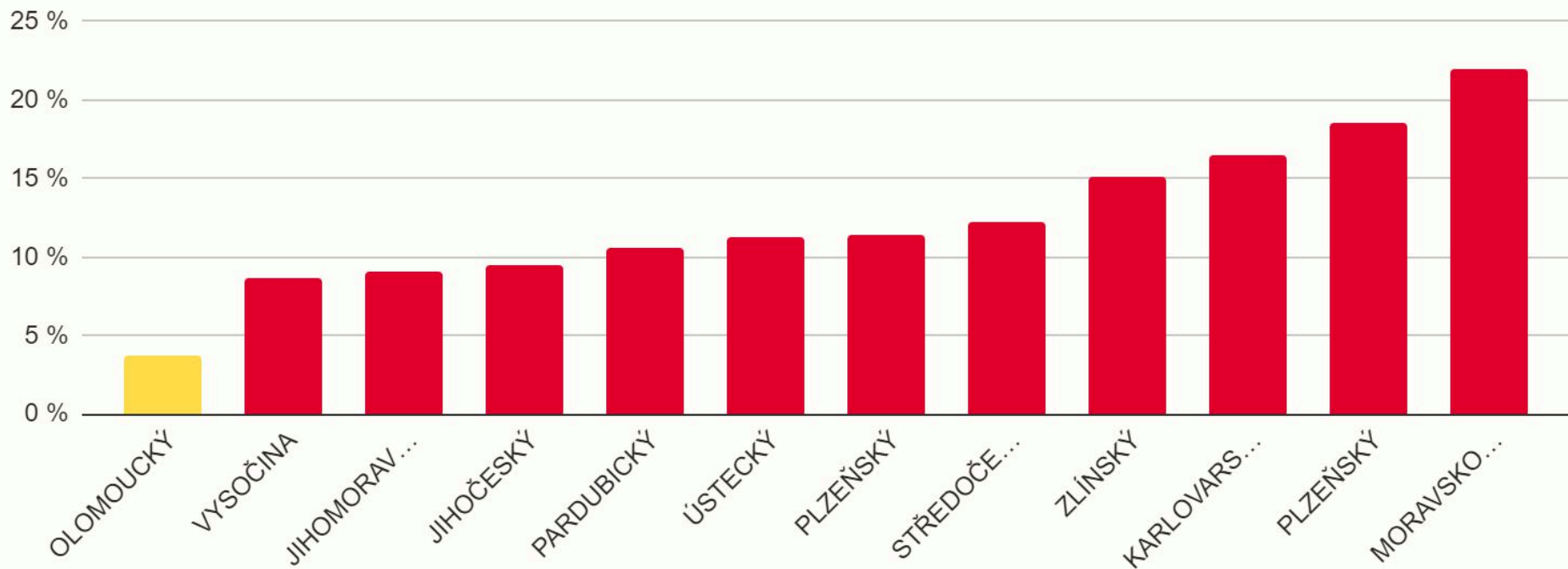

interexpert

SCREENING
SOLUTIONS

Úvod - Faltýnkův diář a zakázané dohody

Průměrná úspora v stavebních zakázkách krajských správ silnic 2015 - 2020

Úspora odhadnuta jako poměr předpokládané a vysoutěžené ceny. Do srovnání zahrnuty krajské správy s relevantním vzorkem zakázek, a jejich zakázky na stavební práce v režimu zákona.

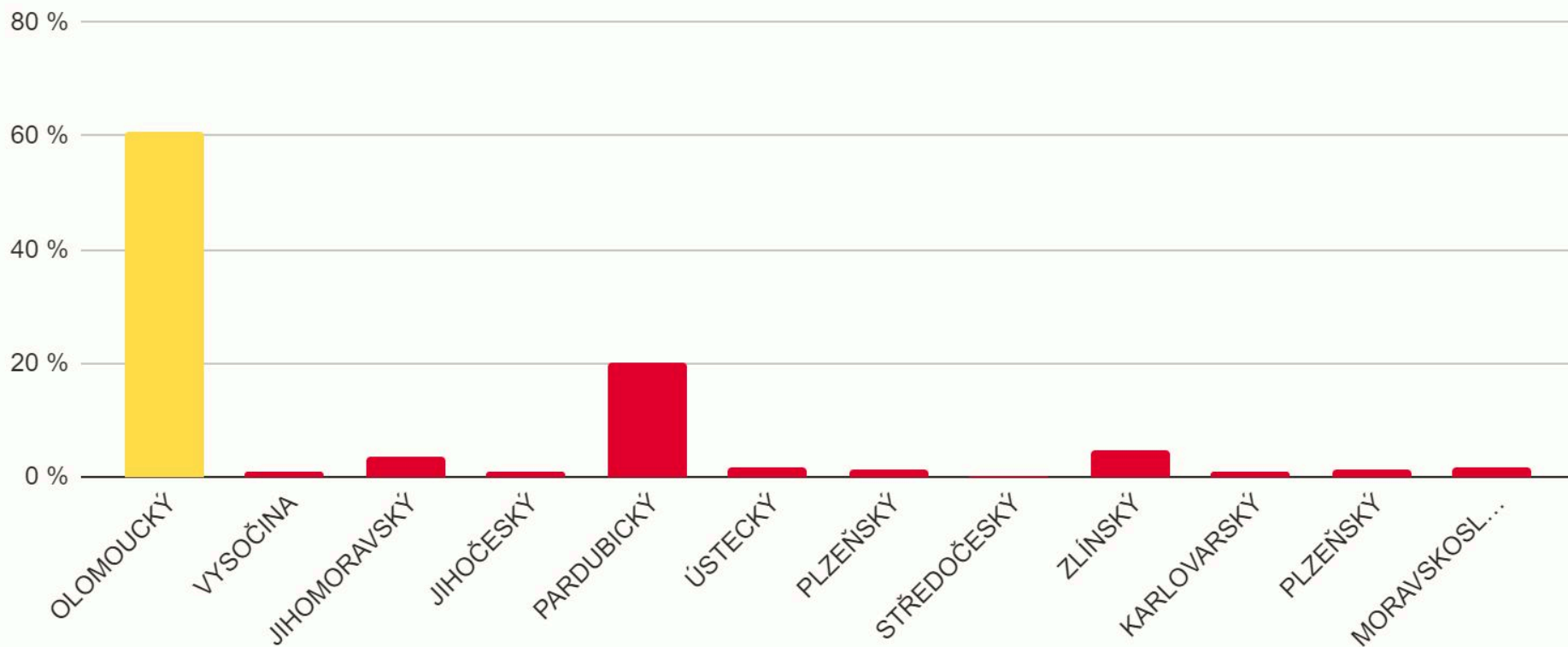
Průměrná úspora

- Průměrná úspora je hrubý indikátor kvality konkurenčního prostředí
- SSOK je 8 % pod průměrem ostatních správ silnic.
- Dosažení alespoň průměrné úspory by na velkých stavebních zakázkách mohlo SSOK ušetřit 48 mil. Kč ročně (při ročním objemu 600 mil. Kč)

Proč je SSOK podprůměrná?

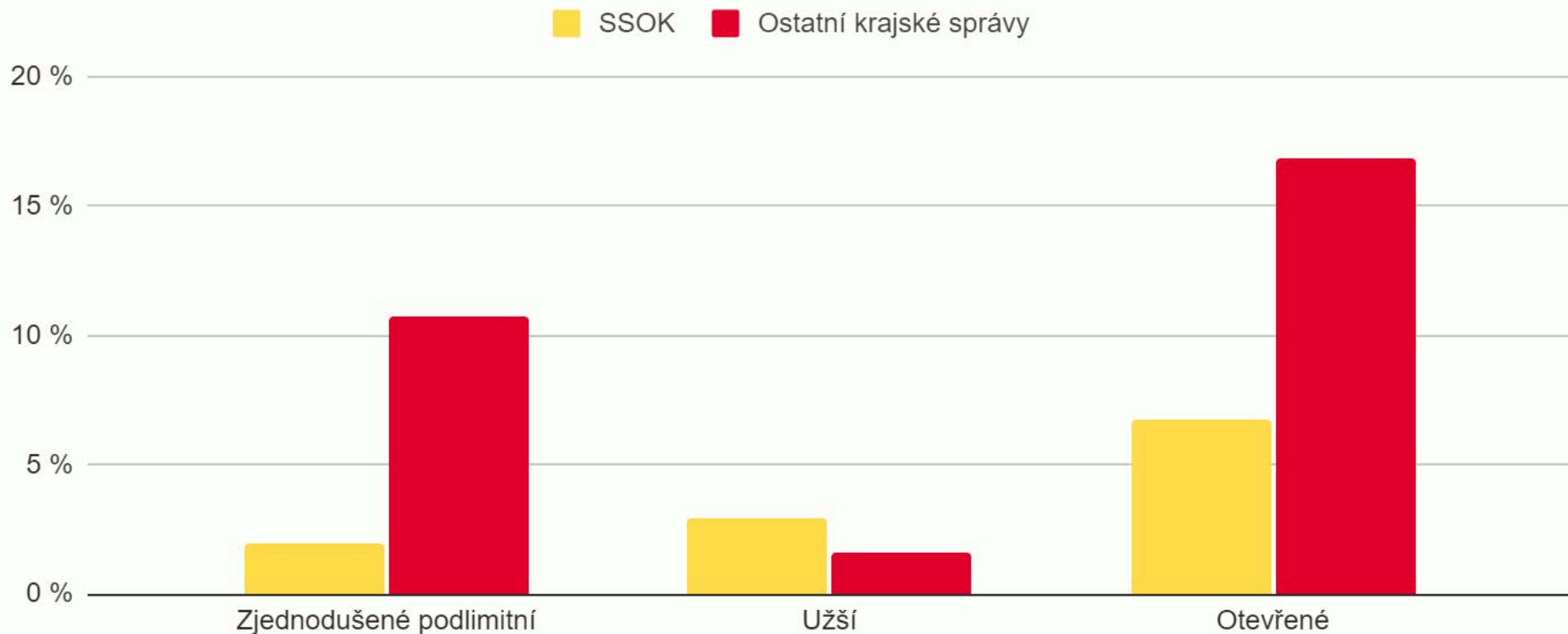
- S jistotou nevíme.
- Zakázky v režimu zákona jsou realizovány **formálně správně**, dosahují jen **mírně podprůměrné konkurence**.
- Zakázané dohody uchazečů, umožněné zadavatelem?
- Důkazy nejsou. Indicie ano:
  - **Nadužívání Užšího řízení** v režimu zákona
  - **Omezování konkurenčního prostředí** v režimu VZMR

Podíl užších řízení v zakázkách krajských správ silnic 2015 - 2020

Užší řízení je zcela legitimní postup v režimu zákona, je při něm ale snazší utváření zakázaných dohod. Do srovnání zahrnuty krajské správy s relevantním vzorkem zakázek, a jejich zakázky na stavební práce v režimu zákona.

Průměrná úspora podle druhu řízení

V otevřeném řízení i SSOK dosahuje vyšších úspor. Do srovnání zahrnuty krajské správy s relevantním vzorkem zakázek, a jejich zakázky na stavební práce v režimu zákona.

Audit - shrnutí

Průběh auditu

Dvě fáze:

1. Analýza dat a předběžná identifikace rizik (Datlab s.r.o.)
2. Hlubková kontrola vybraných případů (Havel & Partners, Interexpert Bohemia, Screening Solutions).

Závěry **vždy potvrzené dvěma stranami**. Přesto před podniknutím právních kroků **doporučujeme vypořádat zjištění s SSOK**, s ohledem na běžné auditní postupy i značnou chybovost a neúplnost poskytnutých informací, které mohou zkreslovat dílčí závěry.

Analýza dat

- Data poskytnuta v minimalistické podobě. Chybí řada smluv, zakázek zakázky, údaje mají nízkou spolehlivost.
- Největším problémem je **absence elektronické evidence veřejných zakázek**.
- Jedná se o problémy nejen pro naši analýzu, ale hlavně řízení rizik samotné SSOK.

Účetní analýza

- Bez závažného pochybení.
- Identifikována slabina vnitřního kontrolního systému: nadměrná pravomoc vyššího managementu bez nezávislého kontrolního prvku.
- *Příklad: Zakázky, smlouvy, faktury firem VIASERVIS (opravy silnic, asfaltové povrchy) VIATOP MORAVA - celý proces v přímé gesci [REDACTED]*

Právní analýza veřejných zakázek

- V režimu ZZVZ pouze jedno závažné zjištění, obecně **dokumentace v souladu se zákonem**.
- V režimu VZMR oslovování téhož či obdobného okruhu dodavatelů, případně k **oslovování nerelevantních či fiktivních dodavatelů**
- Časté dodatky, překračování zákonných limitů
- Ve VZMR pozorujeme netransparentnost zadávacího procesu a riziko **systematického selhání**

Analýza rizik střetu zájmů

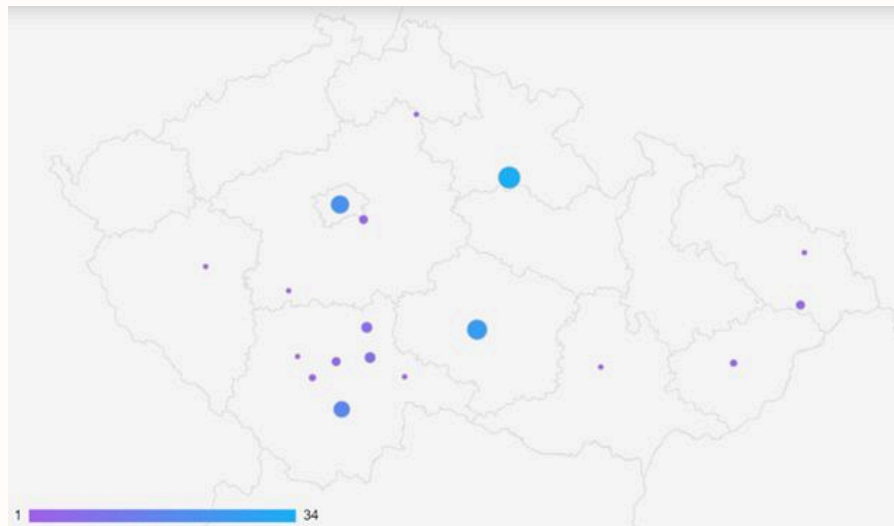
- Z prověřovaných 186 zaměstnanců SSOK jich **35 zároveň podniká** (FO, nebo v orgánu PO), včetně [REDACTED] Ve stejném oboru to lze pouze se souhlasem zaměstnavatele
- 2 zaměstnanci byli zároveň v přímém dodavatelském vztahu k SSOK
- Majitel firem [REDACTED] bydlí [REDACTED] m od [REDACTED], jsou přáteli na Facebooku (i jejich [REDACTED]).

Vybraná zjištění I.

Nedostatečná soutěž

Nerelevantní uchazeč: VIALIT SOBĚSLAV

- Pozvána do 26 zakázek SSOK
- 23 x podala neúspěšnou nabídku, 3 x nabídku nepodala.
- 95 % veřejných zakázek realizuje v Čechách, v Olomouckém kraji žádnou
- **Oslovována s cílem naplnit povinnost oslovit 5 uchazečů?**

Přehled dodávek firmy VIALIT SOBĚSLAV, zdroj Tenderman.cz

Zakázané dohody dodavatelů: VIATOP + VIASERVIS

- Personálně propojené firmy
- Společně získaly 26 zakázek na opravu silnic v hodnotě 50 milionů, vše VZMR.
  - V 21 zakázkách konkurentem VIALIT SOBĚSLAV s.r.o.
  - V 18 zakázkách konkurentem REPONT s.r.o. (pro SSOK dělá výhradně opravy mostů). Bylo zjištěno podání nabídek v téměř identickém čase a ceně s firmou VIATOP.
  - V 17 zakázkách konkurentem Správa a údržba silnic Valašska, s.r.o. (té obě firmy dodávají)
- Při účasti alespoň 2 ze jmenovaných firem získaly VIATOP a VIASERVIS 17 z 18 zakázek, tedy měly úspěšnost 94 %.

VIATOP + VIASERVIS - existuje v regionu konkurence?

Ano.

Jednoduchý průzkum na Tenderman.cz nachází např. tyto konkurenty s referencemi ve veřejném sektoru:

- Správa a údržba silnic Zlínska, s.r.o.
- Stavební firma CARDA-MÜLLER s.r.o.
- JANKOSTAV s.r.o.
- JR STaKR s.r.o.
- Ermitom Road s.r.o.

Většina z uvedených na SSOK nedodává ani není zvána do zakázek.

Nerelevantní uchazeč: Zbyněk Lazar s.r.o.

- Dlouhodobý dodavatel SSOK (drobné technologické součástky za celkem 11,5 mil. Kč)
- Nikdy u SSOK nevyhrál veřejnou zakázku (dle dodané evidence)
- Osloven 21x, nabídku však podal pouze 2x. Osloven byl mj.
  - U 9 z 9 evidovaných VZMR vyhraných firmou KOBIT, spol. s r.o.
  - U 6 z 7 evidovaných VZMR vyhraných firmou MTM Tech, s.r.o.
  - U 3 z 3 evidovaných VZMR vyhraných firmou BL Diamond s.r.o.

Opakované oslovování - projektanti

- 5 identických projektantských firem osloveno v 26 zakázkách.
  - DOPRAVOPROJEKT Ostrava a.s.
  - MSS - projekt s.r.o.
  - PROKOP MOSTY s.r.o.
  - Rušar mosty, s.r.o.
  - Stráský, Hustý a partneři s.r.o.
- První tři osloveni dokonce v 42 zakázkách (z celkem 162 relevantních).
- Rušar mosty a PROKOP MOSTY s.r.o. mají provozovnu na identické adrese.
- U konkrétních zakázek podezření na Bid rigging

	SÚ – Jih	SÚ – Olomouc	SÚ – Šumperk
1. místo	3 450, -	3 500, -	3 500, -
2. místo	3 550, -	3 550, -	3 550, -
3. místo	3 580, -	3 600, -	3 580, -
4. místo	3 600, -	3 650, -	3 650, -
5. místo	-	-	3 650, -

- Ružová barva – *Rušar mosty s.r.o.*
- Tyrkysová barva – *DOPRAVOPROJEKT Ostrava a.s.*
- Žlutá barva – *PROKOP MOSTY s.r.o.*
- Bez barvy – *Ing. Petr Bartoník*
- Šedá barva – *MSS – projekt s.r.o.*

Zakázka **Hlavní prohlídky mostů pro SSOK v roce 2019**, dělená na tři části – podané nabídky. Obdobný vzorec byl zjištěn i u stejné zakázky z roku 2015

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
SÚ – Jih	RU	DO	RU	MSS	RU	DO	RU
SÚ – Olomouc	MSS	DO	DO	RU	DO	JK	DO
SÚ – Šumperk	PM	PM	PM	PM	PM	MSS	PB

Rozdělení zakázek mezi výše popsané firmy podle roku a regionu. Jedná se přitom o projektantské práce, kde geografická lokalita hraje pouze nízkou roli.

Nerelevantní uchazeč: Kareta s.r.o. (?)

- Existují dvě firmy Kareta s.r.o.:
  - Kareta A: IČ 62360213 - dlouhodobý dodavatel SSOK.
  - Kareta B: IČ 25101617 - dle OR prakticky spící firma.
- Dle dodaných záznamů podala Kareta B nabídku 17 veřejných zakázkách.
- Mnohokrát opakovaná písařská chyba? Byla firma skutečně (nesmyslně) oslokována? Nevíme.

Vybraná zjištění II.
**Obcházení a porušení ZZVZ a vnitřních
směrnic**

Nezákonné dělení zakázek

- **Zbyněk Lazar s.r.o.** - drobné dodávky celkem přesahující 11 mil. Kč bez vypsání zakázky v režimu zákona
- **PAS Zábřeh na Moravě a. s.** - opakované drobné zakázky na servis vozidla T815, přesahující roční limity pro VZMR
- **PEGAS OIL s.r.o.** - na základě kupní smlouvy (VZMR) z roku 2014 jsou opakovaně nakupovány pohonné hmoty ročních sumách přesahujících 2 mil. Kč., celkově zaplacená částka 23 mil. Kč.
- **NAVOS, a.s.** - obdobně předchozímu, trvalé dodávky pohonných hmot na základě smluv z let 2013 a 2014 (nebyly poskytnuty) v sumě za 8,5 mil. Kč. Jedná se o firmu z koncernu Agrofert.

Absence plnohodnotných soutěží v režimu ZZVZ je pravděpodobně **porušením zákona o VZ**. Může vést k pochybnostem ohledně ekonomické výhodnosti, a v posledním jmenovaném případě i porušení zákona o střetu zájmů.

Dodatky

- 50 % kontrolovaných smluv bylo dodatkováno ve prospěch vybraného dodavatele.
  - Vícepráce
  - Změny termínů plnění
  - Úpravy platebních podmínek
- Vnitřní směrnice nepřiměřeně benevolentní, nepožaduje vůbec zdůvodnění dodatku.
- Zdůvodnění dodatků v režimu ZZVZ se často jeví z pohledu zákona nedostatečné (nutno ověřit s odborníkem na daný obor)
- **Systémový nedostatek jdoucí proti povinnosti péče řádného hospodáře**

Veřejná zakázka	Cena ve smlouvě v Kč bez DPH	Navýšení dodatky v Kč bez DPH	Procentní navýšení	Termín ve smlouvě	Navýšení dodatky
III/3703 Šumperk Sudkov PD	1.368.209	-	-	4 měsíce	+5 měsíců (celkem 9 měsíců): u části PD +16 měsíců (celkem 20 měsíců)
II/315 hr. okr. Ústí n.O. Zábřeh Leština	1.599.847	-	-	6 měsíců	+5 měsíců (celkem 11 měsíců)
II/37728 Otínoves	518.497,86	Vicepráce: 175.190,28 Méněpráce: 77.780,-	33,70% se zápočtem méněprací11 48,80%	25 dnů	+10 dnů (celkem 35 dnů)
III/37745 Soběsuky	3.008.221,11	306.764,07	10%	61 dnů	143 dnů
II/438 Opatovice Býskovice	972.000,-	Vicepráce: 177.650,- Méněpráce: 134.650,-	18% se zápočtem méněprací: 32 %	8 měsíců	+ 5 měsíců (celkem 13 měsíců)
II/437 Lipník nad Bečvou – hranice Zlínského kraje	135.107.026,95	Vicepráce: 25.651.587,78 Méněpráce: 1.183.173,08	21,30% se zápočtem méněprací: 22,30%	244 dnů	-

Nestandardní rušení

Postup při zakázce Most ev.č. 44429-5, Horní Žleb za 10 mil. Kč:

1. Vypsána, obdrženo množství nabídek přesahujících předpokládanou hodnotu
2. Zrušena z ekonomických důvodů
3. Opět vypsána s mírnějšími podmínkami (které splňovala mimo jiné IDS)
4. Obdržena pouze jediná nabídka od IDS - Inženýrské a dopravní stavby Olomouc a.s. v identické výši

Rizika:

- Chybné stanovení předpokládané hodnoty (trh opakovaně nacenil jinak)
- Možná zakázaná dohoda soutěžitelů (jediná nabídka v druhém kole)
- Snaha zadavatele vyjít vstříc konkrétnímu uchazeči

Střet zájmů + absence kontrolních mechanismů

Zakázka **Nová betonová podlaha v dílnách na CM Šternberk:**

- Zakázka za 336 tis. Kč
- Získal KKstav concrete s.r.o. (vlastněný zaměstnancem SSOK)
- Nabídka nevyhovuje ZD (chybí smlouva , datum realizace, záruka..)
- Jiné nabídky nebyly podány - osloveny vesměs nerelevantní subjekty (některé společnosti uvedených názvů ani neexistují)

Drobná pochybení

- 2 x Opožděné otevírání nabídek (riziko manipulace)
- 4 x Neúplné nebo chybějící uveřejnění v registru smluv (riziko neplatnosti)
- 2 x Zakázka neuveřejněna na profilu zadavatele (porušení vyhlášky)
- 3 x Neověření způsobilosti dodavatele, úplnosti nabídky (porušení ZZVZ, principu nediskriminace)

Shrnutí

	Porušení zákona	Mimořádné ekonomické riziko
Obcházení ZZVZ	X	x
Chyby zveřejňování, procesů	x	-
Střet zájmů	?	x
Příznaky zakázaných dohod	x	X
Nadužívání užšího řízení	-	X
Nedostatečný kontrolní systém	x	X

Doporučení

Přímá odpovědnost - schválení výběru uchazečů u zakázek se znaky omezení konkurence. Např. nejméně 20 zakázek ve vztahu k firmám , u kterých má zároveň neformální vztahy s jejich majitelem.

Manažerská odpovědnost - za nedostatečný systém vnitřní kontroly, zejména ve vztahu k zajištění relevantní konkurence o zakázky a omezení rizika střetu zájmů. V důsledku neuspokojivé ekonomické výsledky (?)

Podnikání - je dodavatelem ŘSD, častého smluvního partnera SSOK. Tato podnikatelská činnost (schválená či nikoliv) je rizikem střetu zájmů.

Střet zájmů

- Prověřit zda zaměstnanci mají **souhlas SSOK s podnikáním**, zvážit zda takové podnikání nepředstavuje rizika střetu zájmů
- Zavést standardní proces prověřování dodavatelů (reference, skutečný majitel..)
- Zavést proces schvalování podnikatelských aktivit zaměstnanců, povinného reportingu
- Komplexnější postup - zavedení ISO 19600 (příp. 37301) – Compliance management systems, a 37001 – Anti-Bribery management

Zakázky

Omezení prostoru pro dohody:

- Nepoužívat užší řízení
- Ve VZMR a ZPŘ rozšířit resp. zavést oslovovaný okruh uchazečů, průzkumy trhu (např. Tenderman.cz)

Kontrolní mechanismy:

- Elektronizace postupů a evidence VZMR
- Povinné **zdůvodňování dodatků, rušení zakázek, přesáhnutí VZMR limitů**
- Kontrasignace zadávacího postupu, okruhu uchazečů

Pro nastavení limitů a postupů doporučujeme vyjít z metodiky MMR (+Econlab, Oživení), aktualizovaná verze zde: <https://bit.ly/3G5PXSu>

Zhodnocení výsledků Kontroly

: *Tady už bylo auditů, a nikdo nic nenašel.*

Proč my ano?

- Pokročilé zpracování dat
- Zaměření na reálnou ekonomickou soutěž

Nacházíme podobná rizika všude?

- Většina Kontrol vypořádána za zavřenými dveřmi: změny vnitřních postupů, opravy chyb.
- SSOK přesáhla míru, kdy toto řešení může postačovat. Zejména kvůli zjevné míře neformálních vazeb.

Nástroj Kontrola

Náš pracovní nástroj s
předběžnými výsledky.

Manažerský přehled všech
dodavatelů SSOK a jejich
rizik.

K nahlédnutí [REDACTED]
(doporučujeme nešířit)

Správa silnic Olomouckého kraje, příspěvková organizace

1/2015-12/2020

Riziko	Počet případů
● Nesrovnalosti v datech ?	524x ▼
● Obcházení zákona ?	445x ▼
● Politické vazby ?	79x ▼
● Není konkurence ?	37x ▼
● Rizikový dodavatel ?	161x ▼
● Kartel ?	672x ▼
● Nestandardní soutěž ?	97x ▼
● Neplatnost smlouvy ?	47x ▼

**Děkujeme za pozornost,
i důvěru**

